



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів
(реєстр. № 5694 від 23 січня 2017 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 22 лютого 2017 року (протокол № 56) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів (реєстр. № 5694 від 23 січня 2017 року) (далі – Законопроект), поданий Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою забезпечення виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції в частині узгодження вимог чинного законодавства України щодо охорони прав на компонування (топографії) інтегральних мікросхем із правом Європейського Союзу.

Для досягнення мети пропонується внесення змін до Цивільного кодексу України, Закону України “Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем” та Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 “Про державне мито”, згідно з якими назва об'єкту права інтелектуальної власності – “компонування (топографії) інтегральних мікросхем” змінюється на нове визначення – “компонування напівпровідникових виробів”; вдосконалюються умови надання правової охорони та умови охороноздатності компонування напівпровідникового виробу, вимоги до заявки на реєстрацію компонування напівпровідникового виробу та порядок проведення експертизи таких заявок; уточнюється перелік прав та обов'язків, які впливають з державної реєстрації компонування напівпровідникового виробу тощо.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

При цьому варто зауважити, що Законопроект розроблений на виконання вимог статей 224-227 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, пов'язаних з топографією напівпровідникового продукту у сфері прав інтелектуальної власності, та з метою імплементації до національного законодавства України положень Директиви Ради 87/54/ЄЕС від 16 грудня 1986 року "Стосовно правової охорони топографії напівпровідникових виробів", які передбачають вимоги до охорони топографії напівпровідникових виробів, осіб, на користь яких повинно застосовуватися право на охорону топографії напівпровідникових виробів, виключні права на охорону топографії напівпровідникових виробів і строк їх чинності.

У зв'язку з цим, загальна спрямованість Законопроекту узгоджується із частиною першою статті 9 Конституції України, згідно із якою чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Так, ратифікувавши Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна зобов'язалася співробітничати з Європейським Союзом у сфері прав інтелектуальної власності, у тому числі з питань топографії напівпровідникових продуктів (статті 224-227).

Згідно з Основним Законом України та Цивільним кодексом України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності (частина перша статті 41); право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності; право інтелектуальної власності є непорушним; ніхто не може бути позбавлений права інтелектуальної власності чи обмежений у його здійсненні, крім випадків, передбачених законом (частини друга, третя статті 418).

Відповідно до частин першої та другої статті 54 Конституції України громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності; кожний громадянин має право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом (частини перша, друга статті 54).

Конституційний Суд України в Рішенні від 24 грудня 2004 року № 22-рп/2004 вказав, що забезпечення прав і свобод потребує, зокрема, законодавчого закріплення механізмів (процедур), які створюють реальні

можливості для здійснення кожним громадянином прав і свобод (абзац четвертий підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини).

За приписом частини другої статті 6 Основного Закону України органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6).

Водночас, відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Разом з тим, у Рішенні від 1 квітня 2008 року № 4-рп/2008 Конституційний Суд України наголосив, що неухильне додержання органами законодавчої, виконавчої та судової влади Конституції та законів України забезпечує реалізацію принципу поділу влади і є запорукою їх єдності, важливою передумовою стабільності, підтримання громадського миру і злагодності в державі (абзац четвертий підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини).

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів, якими зокрема визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, а також правовий режим власності (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85, пункти 1, 7 частини першої статті 92 Конституції України).

Таким чином, загальна спрямованість Законопроекту узгоджується з зазначеними конституційними положеннями та виконанням зобов'язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів (реєстр. № 5694 від 23 січня 2017 року), поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету



Р.П. КНЯЗЕВИЧ